

Doorverwijzingsmodaliteiten van dakloze gevangenisverlaters naar de sociale hotelvoorzieningen - het project *Home Less Vincula*

Relanceplan - Dak- en thuislozenzorgsector en justitieel welzijnswerk

Omzendbrief

01/12/2021

Verenigingstraat 15
1000 Brussel

Ellyn.lheureux@bruss'help.org

Ter attentie van

- Alle actoren uit het netwerk voor justitieel welzijnswerk die huisvesting in deze sociale hotelvoorziening wensen aan te vragen voor een persoon die de gevangenis als dak- of thuisloze verlaat.

Zie lijst van de diensten als bijlage

Kopie ter informatie aan

- Burgemeesters, Schepenen van Sociale Zaken en Preventie van de 19 gemeentes van het BHG;
- Brussel Preventie & Veiligheid (BPV);
- Korpschefs van de politiezones van het BHG en van de SPC;
- Coördinatrice bij de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van de dienst justitieel welzijnswerk;
- FOD, psychosociale dienst Brusselse gevangenis (Sint-Gillis en Vorst) en directoraat EPI;
- De Stafhouder van de Balie van Brussel, Mr. Krings.

Deze omzendbrief bepaalt de doorverwijzingsmodaliteiten voor dakloze gevangenisverlaters naar de sociale hotelvoorziening *Home Less Vincula* gedurende de periode van 15/11/2021 tot en met 31/12/22.

1. CONTEXT

1. Sinds het begin van de gezondheids crisis door de COVID-19-epidemie werden verschillende opvangoplossingen uitgerold met de financiële ondersteuning van de GGC om de capaciteitsvermindering bij de diensten te verhelpen en daklozen te kunnen opvangen die op straat verbleven. Vanaf april 2020 werden verschillende hotelstructuren ter beschikking gesteld om daklozen te kunnen huisvesten of afzondering mogelijk te maken. Begin juni 2020 kregen niet minder dan 840 personen zo onderdak. Op 9 november 's avonds (dag waarop Bruss'help het aantal daklozen en mensen in slechte huisvesting telde) verbleven er 622 personen in de voorzieningen, verspreid over vijf hotels en een vroeger rusthuis dat is verbouwd tot een opvangcentrum voor vrouwen. Een jaar nadat de eerste hotelstructuren werden opengesteld voor dak- en thuislozen, zijn er 676 personen gehuisvest, van wie 461 op gewestelijk gesubsidieerde plaatsen. Deze oorspronkelijk als tijdelijke oplossing voorgestelde voorziening bleef bestaan en maakt momenteel volledig deel uit van het hulpaanbod voor dak- en thuislozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze voorziening wordt hierna 'hotelproject' genoemd.
2. In mei 2021 evalueerde Bruss'help de hotelprojecten. Die evaluatie wijst uit dat er aan deze formule heel wat voordelen zijn, die hieronder kort en bondig worden samengevat:
 - Autonomie, veiligheid en respect voor de menselijke waardigheid;
 - Bijkomende voordelen voor de actie van het hulpnetwerk, waaronder de dagcentra, en nieuwe partnerschappen die tot stand kwamen;
 - Voordelen met betrekking tot het heropenen van rechten: mensen die ondergebracht werden in hotels uitgebaat door gemeentes of OCMW's, kunnen makkelijker administratieve stappen ondernemen, hun recht op een leefloon heropenen of toegang krijgen tot transitwoningen of andere diensten van het OCMW of de gemeente.

Met name na deze evaluatie heeft het beleid beslist om bepaalde plaatsen te verlengen en er nieuwe te maken, met de bedoeling bijna 200 gesubsidieerde plaatsen aan te bieden in hotelprojecten.

3. Uit die ervaring ontstond dit vernieuwende project dat in eerste instantie door vzw Source en Bruss'help werd bedacht om vrije plaatsen (in totaal 40 plaatsen of bedden) ter beschikking van een specifiek publiek te stellen. 16 plaatsen zijn voorbehouden aan vzw Source voor de door de COCOF erkende verhuizing van haar opvanghuis. De 24 andere plaatsen zijn voorbehouden aan het doelpubliek dat vzw Source zal opvangen en begeleiden en waarvan het maximaal aantal op 24 personen is vastgelegd (een koppel telt als twee personen). Die laatste 24 plaatsen zijn de zogenaamde '**GGC-plaatsen**' en vallen onder deze omzendbrief.

4. Tot slot heeft de gezondheidscrisis door COVID-19 een echt keerpunt gevormd voor het gebruik van het *Train Hostel*. Omdat dit hotel in het verleden al met het Leger des Heils en de GGC samengewerkt had om tot 15 november 2021 daklozen te huisvesten, reageerde het positief op de oproep tot het indienen van blijken van belangstelling van Bruss'help in september 2021.

2. DOELSTELLINGEN EN DOELPUBLIEK VAN DE 24 'GGC-PLAATSEN'

Deze omzendbrief regelt de modaliteiten voor de samenwerking tussen de partners en de sector van het justitieel welzijnswerk om te garanderen dat het hotel tijdelijke huisvestingsplaatsen ter beschikking stelt voor de doelgroep die vzw Source opvangt en opvolgt.

De instroom en bezetting van de 24 GGC-plaatsen zijn als volgt gepland:

- 7 tot 8 instromende personen in december 2021,
- Spreiding van de overblijvende plaatsen vanaf januari 2022.

De volgende categorieën van dakloze personen vormen de doelgroep van de 24 GGC-plaatsen:

1. **Mannelijke gevangenisverlaters in de brede zin van het woord, zonder onderscheid, van meet af aan, tussen bijzondere omstandigheden of statuten.**

Het betreft personen die een Brusselse strafinrichting verlaten. Ze *mogen* 'lichte' verslavingen vertonen die door vzw Source beoordeeld worden.

Toch moeten de partners zich bewust zijn van het feit dat de werklast van de begeleiding en opvolging van deze personen steeds afhangt van hun profiel en dat ze aandacht moeten hebben voor de kwalitatieve diversiteitsindicatoren (zie hieronder).

Enkel deze doelgroepen worden hier specifiek bedoeld met de modaliteiten voor de IN-toewijzingsprocedures.

2. **Koppels**, zonder onderscheid naar gender of seksuele oriëntatie.

3. **Gezinnen**

Geen beperking op het aantal leden waaruit een huishouden kan bestaan, Administratief in orde zijn en in aanmerking komen voor een inkomen, Geen kinderen jonger dan 7 jaar.

4. **Categorie 3**

Een Europese burger of onderdaan van een derde land zonder wettig verblijf, maar waarbij de doorverwijzende dienst het mogelijk acht om de rechten binnen de 6 maanden te openen. Voor deze categorie is het hotelverblijf huisvesting die begeleiding mogelijk maakt om bepaalde rechten te openen (waaronder regularisatie op individuele basis).

5. **Categorie 4**

Personen zonder wettig verblijf. De begeleiding is gericht op dringende geneeskundige hulpverlening en toegang tot gespecialiseerde zorg indien nodig, toegang tot aangepaste juridische hulp en juiste informatie (eventueel mogelijkheid tot vrijwillige terugkeer).

Voor al deze profielen moeten we het laagdrempelig houden.

Indicatoren van kwalitatieve integratie

De partners hebben ervoor gekozen om geen objectieve criteria in cijfers vast te leggen voor de huisvestingsinstroom van categorieën uit de bovengenoemde doelgroep. Dat betekent dat vzw Source en Bruss'help aan de hand van de indicatoren voor kwalitatieve integratie een toegangsdrempel kunnen hanteren waarmee de veiligheid, de welwillendheid en de slaagkansen van de begeleiding door vzw Source gegarandeerd kunnen worden.

Toch **is minstens 50% van de 24 plaatsen prioritair voorbehouden aan gevangenisverlaters**. Idealiter zou er op elk moment een mix van profielen uit de 4 andere categorieën moeten zijn.

3. BESCHRIJVING van het Train Hostel

Het hotel stelt 21 kamers en 8 treincompartimenten ter beschikking van het gehele project. Een van de bijzonderheden van het gebouw zijn de modulaire kamers waar 1 tot 9 personen kunnen verblijven volgens de gekozen opstelling. Alle kamers hebben een eigen doucheruimte. Alle gemeenschappelijke ruimtes staan onder camerabewaking en de deuren worden elektronisch geopend met magnetische kaarten.

Het hotel heeft een professionele keuken, een eetzaal, een salon, een binnenpatio, een buitenterras op straat en bureauruimte.

Het hotel biedt geen maaltijden of ontbijt aan.

- Het hoteladres is Georges Rodenbachlaan 6, 1030 Schaarbeek.

De infrastructuur beantwoordt aan de normen van het FAVV, de DBDMH enz. De kamers beantwoorden aan de minimale gewestelijke veiligheids-, hygiëne- en bewoonbaarheidsnormen uit het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 24 maart 2016 houdende uitvoering van de ordonnantie van 8 mei 2014 betreffende het toeristische logies.

Meer info op: www.trainhostel.be/nl/; www.youtube.com/watch?v=F2EKtwq0mXI

4. DOORVERWIJZINGSMODALITEITEN NAAR DE SOCIALE HOTELVOORZIENING VOOR GEVANGENISVERLATERS

Welke diensten mogen gevangenisverlaters doorverwijzen naar de sociale hotelvoorziening?

Elke dienst uit de sector van het justitieel welzijnswerk op de bijgevoegde lijst die actief is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en wordt gefinancierd of is erkend door de GGC, de COCOF, de VG, de Federatie Wallonië-Brussel, het BHG, de federale overheid of bepaalde diensten die onder bepaalde Brusselse gemeenten vallen.

De hierboven vermelde justitiële welzijnsdiensten zijn verplicht om voortdurend contact te houden met de sociaal werker van vzw Source (zie *hieronder*).

Mogen de hierboven bedoelde diensten gevangenisverlaters zelf rechtstreeks doorverwijzen naar de sociale hotelvoorziening?

Ja, volgens de hierna bepaalde modaliteiten.

Doorverwijzingsprocedure voor de categorie gevangenisverlaters:

In een eerste fase, en onder voorbehoud van toekomstige veranderingen en aanpassingen van de werkwijze na een evaluatie, stemmen de partners ermee in om op de volgende wijze te werk te gaan:

- 1/ Concreet gaat elke huisvestingsaanvraag uit van een doorverwijzende dienst die contact opneemt met vzw Source*. De diensten kunnen vzw Source bereiken op het **telefoonnummer 02/512.72.04** en het **mailadres source@misc.irisnet.be**.
- 2/ Vzw Source voorziet niet in regelmatige permanentie binnen de gevangenissen. Dat betekent echter niet dat er geen eenmalige bezoek- of zitdagen in de gevangenissen kunnen worden georganiseerd op vraag van vzw Source, een van de doorverwijzende diensten, de kandidaten of Bruss'help.
- 3/ Zodra de aanvraag goed ontvangen is en er een plaats vrij is, plant vzw Source een **ontmoetingsgesprek** met de gedetineerde en de doorverwijzende dienst. Dat gesprek vindt persoonlijk plaats in de gevangenis of via een videovergadering als de omstandigheden geen verplaatsing toelaten. Source kan zo de kandidaat en de doorverwijzende dienst rechtstreeks ontmoeten om de goede cohesie van het project als geheel, de oprechtheid van de aanvraag van de gedetineerde, zijn goede wil en de match met de andere projectbegunstigden in de huisvesting te waarborgen. Vzw Source vraagt de geïnformeerde toestemming van de begunstigde voor zijn/haar persoonsgegevens.
- 4/ Conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) wordt er gevraagd om het document Toestemming Gegevensdeling (ook beschikbaar in het Frans) te laten tekenen en te bewaren.

Die toestemming geldt voor de volgende gegevens:

- voornaam en naam van de persoon,
 - geslacht,
 - geboortedatum,
 - gezinssamenstelling en geboortedatum van de kinderen,
 - nationaliteit en verblijfsstatuut,
 - bestaan van inkomen en type,
 - bestaan van een OCMW-dossier (indien ja, bij welk OCMW),
 - contacttaal,
 - contactgegevens binnen de doorverwijzende dienst.
- 5/ Vzw Source controleert of de gegevens van de begunstigde die na de toelating tot het hotel eventueel worden doorgegeven aan Bruss'help voor monitoring, onderzoek, rapportage en de evaluatie van de voorziening, volledig, correct en geanonimiseerd zijn.
 - 6/ Het is voornamelijk Bruss'help dat de **opvangcapaciteit** meet en monitort om daar de doorverwijzende diensten over in te lichten. Vzw Source is verplicht om Bruss'help minstens tweemaal per maand op de hoogte te brengen van elke toelating en elk vertrek om het plaatsenoverzicht up-to-date te houden. Vzw Source geeft zo de volgende informatie door aan Bruss'help voor bovenvermelde doeleinden.
 - Het aantal huisvestingsaanvragen,

*En niet Bruss'help

- De aanvraagdatum,
- De gegevens van de doorverwijzende dienst die de aanvraag heeft ingediend,
- Het profieltype,
- Weigeringen voor huisvesting, ongeacht de reden. Bv. alle plaatsen volzet,
- Vertrek uit het hotel (datum, reden, traject indien gekend).

7/ Als alle plaatsen in het hotel volzet zijn, zal Bruss'help de doorverwijzende diensten verwittigen via haar flash info's (via email). *Ontvangt u die regelmatige mails nog niet? Stuur dan een aanvraag naar info@brusshelp.org en het team zal uw mailadres aan de mailinglijst toevoegen.*

5. DOORVERWIJZINGSMODALITEITEN NAAR DE SOCIALE HOTELVOORZIENING VOOR ANDERE DOELPUBLIEKCATEGORIEËN

Voor koppels, gezinnen en categorieën 3 en 4 verlopen de opvang en doorverwijzing naar een hotel via de wachtlijst van vzw Source. Vzw Source blijft haar normale toewijzingssysteem voor huisvesting gebruiken zoals vermeld op pagina's 3 en 4 van haar huishoudelijk reglement.

6. NALEVING VAN DE AVG

De aan Bruss'help doorgegeven persoonsgegevens van de gebruiker zijn enkel toegankelijk voor de sociaal werkers. Het delen van persoonsgegevens met sociale partners van hotelprojecten valt onder het beroepsgeheim en is geregeld met een schriftelijke overeenkomst. Om de AVG na te leven, zullen Bruss'help en haar partners erover waken dat alle ontvangen gegevens geanonimiseerd zijn alvorens deze door te geven aan andere externe partners.

De gegevens worden maximaal 5 jaar bewaard voor wetenschappelijk onderzoek en analyse, opvolging en evaluatie van de hotel formule.

7. CORONAREGELS IN DE HOTELPROJECTEN

Een snelle antigeentest of een PCR-test is **niet gebruikelijk voor gevangenisverlaters**, behalve wanneer een arts die op de hoogte is van de opvangomstandigheden en het toelatingstraject van de gebruiker, een test voorschrijft. Net als bij andere opvang- en huisvestingsstructuren voor dag en nacht zijn de sociale hotelvoorzieningen verplicht om een coronabeheerplan op te stellen of te formaliseren in de vorm van een samenvattende nota volgens het sjabloon uit [omzendbrief 6](#) van Bruss'help.

Met de huidige vaccinatiegraad en door het besmettingsrisico met agressievere virusstammen moeten we voorzichtig blijven. De begeleidingsteams zullen over de volgende elementen waken: algemene voorzorgsmaatregelen, wie opbellen bij mogelijke symptomen, hoe beginnen met de contactopvolging enz. Er wordt gevraagd om een arts (of wijkgezondheidscentrum) op te geven waarop het team een beroep kan doen en om in voldoende alcoholgel en mondkapjes voor het personeel en de bewoners te voorzien (bv. via de [aankoopcentrale van Iriscare](#)). Er wordt de partners geadviseerd om in te gaan op het specifieke corona-aanbod voor de sector (OST daklozen, Bruss'help enz.).

8. OPVANGDUUR

1. Voor de GGC-plaatsen in het algemeen

De huisvesting is een tijdelijke overgangsoptelling en duurt niet langer dan de op 31/12/2022 vastgelegde datum (behoudens verlenging van de overeenkomst). Daarom doet vzw Source wat betreft de GGC-plaatsen geen toezeggingen over het vervullen van de taken die haar op grond van artikel 13 zijn toegewezen na die datum.

2. Voor de plaatsen voorbehouden aan gevangenisverlaters, koppels en gezinnen

De huisvesting in het hotel is per definitie een tijdelijke overgangsoptlossing, maar de duur wordt niet vastgelegd bij de start. Er is geen minimum- of maximumduur.

Het verblijf duurt zo lang als nodig is om via huisvesting tot herintegratie te komen.

3. Voor de plaatsen voorbehouden aan categorie 3 en 4

Het verblijf is beperkt tot een maximale duur van 3 maanden, maar op voorwaarde dat de administratieve situatie van de persoon opnieuw in orde is gebracht.

Het einde van het verblijf wordt duidelijk aan de persoon aangekondigd en bij voorkeur minstens een week voor de laatste verblijfsdag meegedeeld.

9. FINANCIËLE BIJDRAGE VAN DE OPGEVANGEN PERSOON

De financiële bijdrage voor de huisvesting (GGC-plaatsen) wordt als volgt afgebakend.

De huisvesting is voor iedereen gratis tijdens de eerste maand, behalve voor personen met financiële inkomsten. Het verblijf blijft kosteloos tijdens de periode die nodig is om het recht op een leefloon/sociale zekerheid te heropenen. Indien de persoon geen rechten kan verkrijgen in België, blijft het verblijf gratis. Indien van toepassing bedraagt de financiële bijdrage een derde (1/3) van de middelen van de persoon/het koppel/het gezin zodra de rechten heropend zijn.

De begeleiding is steeds gratis en vereist geen financiële bijdrage.

Geüpdatet op 1 december 2021